

EŞİT KÖŞE

Azad Sağlam Selçuk

Hayalleri, umutları ve beklentileri ile kadınlar

Kadın olmak ve olmayı umut etmek ile geçip gidiyor hayat dediğimiz olgu... Aynı kelimeler etrafında dönüp duruyoruz. Kadın tacizlerine, ölümlerine dur de; kadınlara eşitlik; pozitif ayrımcılık bunun gibi birçok soruna karşı mücadele ile geçiyor aslında ömrümüz. Peki, aslında biz kadınlar ne istiyoruz?

Kanunlarımızda da yazdığı gibi 18 yaşına kadar herkes çocuk, bu yaştan sonra ise toplumu oluşturan bireylerdir. Ama ne yazık ki ta çocukluğumuzdan itibaren ayrımlaştırma süreci başlıyor, Erkek çocuk-kız çocuk. Çocuklukta oynadığımız oyunlar gibi, hayallerimiz çok ama çok farklı oluyor. Kız çocukları kendisine anneyi rol model olarak seçiyor ve anne nasıl bir bireyse aslında onun etrafında veya bir adım ötesine taşıyor kendisini. Hayalleri ta küçüklükten itibaren belli bir çerçeve içerisinde toplanmaya başlıyor. İyi bir aile kur, iyi bir anne ol, iyi bir ev kadını ol, sorun çıkarma gibi olgular küçüklükten beynimize yerleşiyor. Diyor ya atalarımızı "Ağaç yaşken eğilir" işte tam da ne oluyorsa bu yaşta oluyor. Biz ne kadar bu düzene hayır desek te beynimizin bir yerinde var olan bu duygularla mücadele edemiyoruz. Geçenlerde lise öğrencisi bir öğrenci ile sohbetimiz sırasında gelecek ile ilgili ne hayallerin var dedim, verdiği cevap karşısında ne düşüneceğimi şaşırdım. Hava alanında yer hostesi olup, bir pilot ile evlenmeyi düşünüyormuş. Neden dedim? Annem diyor dedi, pilotlar zengin olur, hayatın kurtulur. Arazi jeologu olmam ve farklı bölgelerde arazi çalışmaları yapmam nedeniyle farklı kültürlerdeki kadınlarla bir araya gelebiliyorum. Bu olayın annenin eğitim durumu, kültürü veya yaşadığı yer ile ilgili olduğunu pek fazla düşünmüyorum. İnsanın içinde var olan kendini geliştirme içgüdüğü yüksek olan kadınlarda bu durum genel olarak şöyle gelişiyor: Kızım benim yaşadıklarımı yaşamasin, ayaklarının üzerinde dursun, bir erkeğe muhtaç olmasın diyor. O an şunu düşünüyorum babalar benim çocuğum benim yaşadıklarımı yaşamasin diye düşünüyor mu, hayır diyorum. Peki neden? Baba figürlerinin hayalleri halen çocuklukta kurduğu hayallerdir. İyi bir iş

sahibi olmak, iyi bir aile kurmak ve çocuk sahibi olmak. Çoğunluk bu hayaller peşinde ömrünü sürdürüyor. Hayalleri gerçek oldu ve sayfayı kapattı. Ama kadın öyle değil işte. Hayalleri gün geçtikçe, büyüdükçe farklılaşmaya ve bazı hayallerini gerçekleştirmek için yüreğine umut tohumları ekmeye başlıyor. Bu umut tohumları yeşermeye başladıkça da erkek ile arasında çatışmalar başlıyor.

Artık büyüyoruz ve hayallerden bir adım öteye gitmeye başladığımız dönemde yani 18 yaşından sonra kadın olmanın mücadelesi içine girmeye başlıyoruz, kurduğumuz o küçük hayallerin bize yetmediğini gördüğümüzde. Çok mu şey istiyoruz. Hayır. Sadece var olmak, kendimiz olmak istiyoruz. Bazı kadınlar eğer okuluna devam ediyorsa şanslı olarak kabul ediliyor. Ama erkek çocuğu ister okur ister evlenir, istediğini yapma özgürlüğü başlamıştır. Bizler 1-0 yenik başladık zaten en güzel gençlik yıllarımıza. Bazı insanların sesini duyuyorum. Ne güzel işte, erken yaşta evlenmişsin, eşinin kumarı yok, içkisi yok, daha ne istiyorsun bu hayattan. Aslında bu laflar karşı tarafı daha da incitiyor. Bu hayata gelme amacının yalnızca bunlar olduğu düşündükçe daha da hırslanıyor ve daha çok umut etmeye başlıyor. Kadını güçlü kılan en önemli öğedir; UMUT. Son yıllarda özellikle en çok duyduğumuz üçüncü sayfa haberlerinin başında kadınların hayatlarını başka insanlarla mutlu olmak adına terk ettiklerini. Doğru veya yanlış bir hareket midir diye tartışmak istemiyorum ama nedenleri çok önemli kendi kanımca. İşte küçüklükte kurduğumuz hayallerin yıkılması ve yeniden umutlanmamız ile hayata başka bir pencereden bakmak ile ilgilidir. Kafanız karışmasın. Kadın evlendiğinde çok basit düşünür karşısındakinden umut dünyası diyerek sevgi ve ilgi beklemeye başlar. Karşısından bu sevgiyi ve ilgili bulamadığı andan itibaren farklılaşmaya başlar. Aslında bundaki tek etken bu değildir. Kadın anne baba evinde alamadığı kısmi özgürlüğü de bu evde az da olsa kazanmıştır. Bütün etkenler bir araya geldiğinde kadın sorgulamaya ve düşünmeye başlar. Neden veya niçin yaşıyorum. Ben ne yapıyorum? Tam kendi olamamış, kendini

aramaya çalışan kadın burada bazı yanlışları üst üste yaparak yüreğine umut tohumları ekenin peşinden gitmeye başlar.

Bazılarımızın en güzel hayallerini kurduğu yıllar ise üniversite yıllarıdır. Aslında biraz da en şanslı yıllarımızdır. Hayallerimizin daha gerçekçi, umutlarımızın daha güzel ve hayat ile beklentilerimizin en yüksek olduğu yıllardır. Bu yıllar ise göz açıp kapatınca kadar geçer ve artık hepimiz bir meslek sahibiyizdir. Ama asıl güçlükler işte bu saatten sonra başlar. Çünkü artık ailenin de senden beklentisi daha da yükselmiştir.

Çok uzatmadan meslek sahibi olan biz kadınlar iş aramaya başlarız. Birçok yere konumuna bakmadan iş başvurusunda bulunuruz. Şimdiye kadar çok yazılmış, konuşulmuştur ilk darbeyi daha başvuruda alırız. Hele ki mesleğimizin içeriğinde arazi, seyahat, şantiye çalışması gibi unsurlar barındırıyorsa daha zor. Sözlü görüşmede sorular üst üste geliyor. Son söz bu işin üstesinden gelebileceğinize emin misiniz diye bitiyor. Evli iseniz sorular daha farklı tabii ki. İlk aşamayı geçer işe başlarsak sevinmeyelim. Bu kere iş hâkimiyetimiz, işe olan bakış açımız ölçülüp tartılmaya başlanır. Bilgisayar kullanmayı biliyor musun, bu programı ileri derecede kullanabiliyor musun diye uzun uzun sorular akıp geçer. Hepsini gole çevirmeye çalışırız. Ve içimizdeki savaşı aslında başlatan karşımıza dikilip bu işi başaramazsın bakışlarını atan erkeklerdir. Aslında kendilerine söyleyemeseler de korkarlar bizden. İşlerini ellerinden alacağız, bekledikleri konuma biz geleceğiz diye. Bulduğumuz

yere biz onlar gibi rahat rahat gelmediğimiz için bizim yerimiz aslında daha sağlamdır ve kadın günden güne yükselmeye devam eder. Bizim yükselme anlayışımız kendi içindeki umutlarını ve beklentilerini karşılamaktır. Yani kendini her gün kendine ispatlamak ve yenilenmektir. Biz başkalarına kendimizi ispat etmek, etrafa ben buyum demek için yaşamayız. Ama günlerden bir gün bir kadın görevinde yükseldiği zaman kıyamet kopar. Hepsi olmasa da çalışma arkadaşları tarafından mutlaka bir kulp bulunmaya çalışılır. Bu kötüler bazen haddini aşan eleştirilere veya suçlamalara kadar dönüşebilir. Kadın bunu da içinde taşır. Çünkü bunu söylerse kendi suçlanacağından korkar. Sesini fazla çıkaramaz, çünkü ailesi, arkadaşlarının hepsinin kendisinden beklentisi vardır ve onların gözünde artık belli bir konumundadır. Her ne kadar son yıllarda kadınların çabası sayesinde bu önyargılar bir ölçüde yıkılmış olsa da hala bazı bölgelerde aynı sıkıntıları yaşıyoruz ve yaşamaya devam edeceğiz.

Bizim bu hayatta mücadelemiz ilk doğduğumuz andan ölümümüze kadar devam ediyor. Ama hayat mücadele ettikçe güzelleşmiyor mu? Biz kadınlar yaşamayı ve yaşatmayı seviyoruz, sevmeye de devam edeceğiz. Biz kadınlar sadece sevimliyi, saygı görmeyi ve en önemlisi ön yargısız bir yaşam istiyoruz. Bu kadar BASİTİZ...

Bir Jeolog Kadının arazi ile olan dünyası

Her kim ne derse desin, Jeoloji mesleğinin en güzel yanı arazi çalışmaları sayesinde doğa ile baş başa

kalmanızdır. Genellikle ilkbahar, yaz ve sonbaharda yapılan bu çalışmalar insana neler katıyor neler. Bu mevsimlerin doğada oluşturduğu izleri izlemek, farklı kültürlerle tanışmak ve en önemlisi gittiğiniz yerdeki insanlar ile sohbet edebilme imkânı bulabilmek. 25 yıllık meslek hayatım boyunca her arazi çalışmasında iyi ki jeologum demişimdir. On yılı aşkın süredir Doğu Anadolu Bölgesinde arazi çalışmaları yapma fırsatı yakaladım. Her ne kadar jeoloji mesleğim olsa da bu arazi çalışmalarının hayatıma kattığı pozitif etki yantsınamaz kadar fazladır. Sadece kulaktan duyduğum o doğal güzellikleri görmeniz ve yaşamamız insanın yüreğinde çok farklı etkiler bırakıyor. Hakkâri bölgesinde yaşayan Ezidiler ile tanışmak, Çukurca'daki pirinç tarlalarını seyretmek, Yüksekova'da yer alan Seyithan gölünün kenarında oturup kahvenizi içmek, Ağrı'da yaklaşık 2500 m yüksekliğinde yer alan Balık Gölü'nde alabalık yemek. Birde asıl güneşin Şehri Van. Van Gölüyle, kiliseleri, peribacaları ve Pamukkale benzeri traverten oluşumları ile daha sayamadığım bir sürü doğal güzellikleri ile bu kentler insanın özüne ve yüreğine huzur veriyor. Bunları neden anlatıyorum? Bu mes-

lek üniversite yıllarına kadar sadece teknik boyutuyla bizlere aktarılıyor. Bence her meslekte olduğu gibi, artık jeoloji mesleğinin de sosyal boyutlarının ne kadar fazla olduğu da bu toplumda yerini almalı ve anlatılmalıdır.

Doğa'nın insanın üzerinde pozitif bir etkisi olduğu bilinen bir gerçektir. Her meslekte olduğu gibi bu etkiden çoğunlukla erkek jeologlar yararlanmıştı. Geçmiş yıllarda eğer kadın bir jeoloji mühendisi iseniz işe alınırken işiniz biraz zorlaşıyordu. Çünkü bu mesleğin ana temelinde genel olarak arazi çalışmaları yatıyor. Bu nedenle kadın olmamız işverenler tarafından bu işi yapamaz olgusu yaratıyordu. Günümüzde kadın meslektaşlarımızın geçmiş yıllardan beri süregelen çabaları sayesinde bir ölçüde bakış açısı değişmiş olsa da daha çok yolumuz var. Ama mücadeleye devam edeceğimizi, her alanda olduğu gibi bu alanda da elimizden gelenin en iyisini yaptığımızı herkesin kabul etmesi dileğiyle... Güneşin Şehri Van'dan Herkese Selamlar... Sevgiyle ve Dostçakalın... Azad

* Yazıdaki görüşler yazara aittir, Yayın Kurulu'nu bağlamaz..